

«Затверджено»

Рішенням Оргкомітету Конкуреу
№ 1 від «05 вересня» 2023 року

Володимир УСТИМЕНКО,

Співголова Оргкомітету,

Директор Державної установи

«Інститут економіко-правових досліджень

імені В.К. Макутова Національної академії наук України»

Олена КОЛОБРОДОВА,

Співголова Оргкомітету,

Представник Уповноваженого

Верховної Ради України з прав людини

з соціальних та економічних прав

ПОЛОЖЕННЯ

Про III-й Всеукраїнський конкурс наукових робіт

здобувачів вищої освіти та молодих учених

«БІЗНЕС І ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ

ПІД ЧАС ВІЙНИ І ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ»

з нагоди 75-річчя Загальної декларації прав людини

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. III-й Всеукраїнський конкурс наукових робіт здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Бізнес і права людини в Україні: проблеми та рішення під час війни та повоєнного відновлення» з нагоди 75-річчя Загальної декларації прав людини (далі – Конкурс) проводиться Державною установою «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України» з його Центром перспективних досліджень і співробітництва з прав людини в сфері економіки (далі – Інститут), установою Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) та громадською організацією «Офіс аналітики та консультацій з питань сталого розвитку» у співпраці з Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні та Проектом Ради Європи «Посилення соціального захисту в Україні».

1.2. На підставі рішення Організаційного комітету, до участі у проведенні Конкуреу можуть залучатися партнери (центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, наукові установи, заклади вищої освіти, приватні компанії, організації громадянського суспільства, міжнародні організації та програми або проекти тощо).

1.3. **Основна мета Конкуреу** – популяризація серед здобувачів вищої освіти і молодих учених України людиноцентричного підходу ООН до розвитку, що закріплений в Загальній декларації прав людини, Керівних принципах ООН з питань бізнесу та прав людини, Європейській соціальній хартії, Рекомендації Rec/CM(2016)3 Комітету міністрів Ради Європи з прав людини та бізнесу та ін.; сприяння активізації та підтримка їх науково-дослідної роботи за складних

обставин воєнного стану, вироблення ними пропозицій щодо науково-практичних рішень для забезпечення, дотримання і захисту соціальних та економічних прав людини у сфері господарської діяльності в умовах війни і повоєнного відновлення, включно шляхом реалізації Цілей сталого розвитку України, Національної стратегії у сфері прав людини, Національної економічної стратегії, Плану відновлення України, ін., розроблення майбутньої Української доктрини, вдосконалення чинного законодавства та практики.

1.4. Основні завдання Конкурсу:

- підвищити обізнаність українських здобувачів вищої освіти і молодих вчених, інших науковців (дослідників) та зацікавлених осіб щодо забезпечення, дотримання і захисту прав людини в ході соціально відповідальної господарської діяльності під час війни та повоєнного відновлення на основі Загальної декларації прав людини, Керівних принципів ООН з питань бізнесу та прав людини (далі – Керівні принципи), включно шляхом застосування суб'єктами господарювання належної обачності щодо прав людини, а також Європейської соціальної хартії (далі – ЄСХ) та інших норм Європейського права;

- підтримати і стимулювати учасників Конкурсу на вивчення проблем у сфері бізнесу і прав людини, дотримання та захисту соціально-економічних прав і вироблення науково-практичних пропозицій щодо суспільно корисних рішень, які будуть застосовними для органів державної влади і місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, фахівців різних галузей, мешканців України як носіїв прав, наукових установ і закладів освіти, організацій громадянського суспільства під час війни та повоєнного відновлення;

- створити можливості для переможців Конкурсу (до 12-ти осіб) – здобувачів вищої освіти і молодих учених, для провідних науковців і експертів публічно презентувати їхні науково-практичні напрацювання під час підсумкової міжнародної науково-практичної конференції за участю представників органів влади, науковців, експертів і практиків та опублікувати їх в спеціальному виданні;

- сприяти поширенню найбільш значних науково-практичних напрацювань за результатами Конкурсу серед осіб, які приймають рішення на парламентському, урядовому і місцевому рівнях, серед органів судової влади та органів місцевого самоврядування, інших зацікавлених сторін;

- сприяти інформуванню зацікавлених сторін про міжнародні зобов'язання України, у т.ч. як країни-кандидатки на вступ до ЄС, у площині відносин у сфері бізнесу і прав людини й за ЄСХ та про їх реалізацію і сучасні науково-практичні розробки з питань забезпечення, дотримання та захисту прав людини в сфері господарювання;

- сприяти імплементації Національної стратегії у сфері прав людини шляхом узагальнення і поширення напрацювань за результатами Конкурсу для підтримки розроблення плану заходів для реалізації § 16 «Забезпечення дотримання прав людини в процесі ведення господарської діяльності» та інших відповідних документів, а також вдосконаленню і впровадженню Національної економічної стратегії на період до 2030 року, Стратегії людського розвитку, Плану відновлення України та ін., розроблення майбутньої Української доктрини з метою реалізації Керівних принципів і ЄСХ.

1.5. Пріоритетні напрями конкурсних досліджень:

- Обов'язок держави щодо забезпечення реалізації Загальної декларації з прав людини в сферах соціальних та економічних прав у процесі господарської діяльності в умовах війни та повоєнного відновлення в Україні;

- Роль інституції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у здійсненні парламентського контролю за додержанням соціально-економічних прав людини в сфері господарювання;

- Упровадження Керівних принципів ООН з питань бізнесу і прав людини та Рекомендації Rec/CM(2016)3 Комітету міністрів Ради Європи з прав людини та бізнесу в державну політику, законодавство і практику для реалізації Загальної декларації з прав людини, Європейської соціальної хартії та інших норм європейського права, Цілей сталого розвитку (у т. ч. через національні стратегії, плани, ін.); відповідні умови надання суб'єктам господарювання публічних і приватних послуг/сервісів (адміністративних, фінансових, ін.); доступу до реалізації інфраструктурних проєктів; захист приватної власності та інвестицій, ін.);

- Дотримання прав людини суб'єктами господарювання (в їх операційній діяльності стосовно працівників і суспільства, соціально відповідальних публічних закупівель, використання державної допомоги та інвестицій, реалізації інфраструктурних проєктів на засадах «безбар'єрності», підзвітності та доброчесності, ін.);

- Діяльність українських суб'єктів господарювання і зарубіжних інвесторів на засадах Керівних принципів, Глобального договору ООН, принципів ESG (збереження довкілля, висока соціальна відповідальність, якісне корпоративне управління);

- Застосування суб'єктами господарювання принципу належної обачності щодо прав людини в різних секторах економіки у процесі вступу України до Європейського Союзу й Організації економічного співробітництва та розвитку;

- Запровадження практики оцінки впливу господарювання на права людини у діяльності українського бізнесу та громадянського суспільства;

- Реалізація та захист прав людини у сферах трудових відносин, соціального захисту та захисту персональних даних і прав споживачів, у т.ч. у зв'язку з використанням штучного інтелекту;

- Доступ до судових і позасудових засобів захисту прав людини, порушених суб'єктами господарювання під час війни, та шляхи їх подолання (роль органів держави, суб'єктів господарювання, інститутів громадянського суспільства, медіаторів тощо);

- Участь громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін у формуванні і реалізації державної політики щодо соціально-економічних прав людини в сфері господарювання для підвищення ефективності повоєнного відновлення України.

Оргкомітет не обмежує учасників у виборі тем у різних галузях знань та заохочує інші напрями досліджень у межах загальної теми Конкурсу.

1.6. До участі в Конкурсі запрошуюються:

- здобувачі вищої освіти (студенти, які здобувають вищу освіту ступеня молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра; курсанти; аспіранти; ад'юнкти);

- молоді вчені (вчені віком до 35 років включно, які мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня (у т.ч. кандидати наук, доктора філософії), та

вчені віком до 40 років, які мають науковий ступінь доктора наук або навчаються в докторантурі).

1.7. **Заходи в межах Конкурсу проводяться з 24 липня 2023 року по 25 грудня 2023 року включно.**

1.8. **Основні етапи Конкурсу:**

Перший – підготовка та поширення інформації про Конкурс (до 10 вересня 2023 року);

Другий – прийом конкурсних робіт (до 22 жовтня 2023 року);

Третій – оцінювання конкурсних робіт членами Конкурсної комісії (до 20 листопада 2023 року);

Четвертий – визначення переможців (до 27 листопада 2023 року);

П'ятий – проведення Підсумкової науково-практичної конференції та церемонії нагородження переможців Конкурсу (до 11 грудня 2023 року);

Шостий – підготовка матеріалів за результатами Конкурсу для подальшого опублікування у спеціальному збірнику (до 25 грудня 2023 року).

За рішенням Організаційного комітету Конкурсу строки проведення заходів у межах Конкурсу, строки етапів Конкурсу можуть бути змінені, про що буде оголошено шляхом повідомлення на офіційному веб-сайті ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України».

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ

2.1. Загальне керівництво проведенням Конкурсу здійснює Організаційний комітет, до якого входять представники співорганізаторів Конкурсу.

До Організаційного комітету можуть залучатися також інші особи, представники організацій-партнерів включно.

2.2. Організаційний комітет Конкурсу спільно очолюють представники керівництва Інституту та установи Уповноваженого.

2.3. Організаційний комітет Конкурсу забезпечує організаційний, методичний, інформаційний та інший супровід Конкурсу.

2.4. Організаційний комітет Конкурсу може покласти функції адміністрування Конкурсу на третю особу.

2.5. Участь у роботі Організаційного комітету здійснюється на громадських засадах.

2.6. На етапі надходження конкурсних робіт Організаційний комітет забезпечує перевірку текстів конкурсних робіт на відповідність встановленим ним технічним і структурним вимогам та вимогам щодо академічної доброчесності.

2.7. Перевірка конкурсних робіт на академічну доброчесність здійснюється через сертифіковану систему виявлення збігів/ідентичності/схожості. За її підсумками щодо кожної конкурсної роботи готується експертний висновок.

Організаційний комітет має право встановити мінімальний показник оригінальності тексту конкурсної роботи (у відсотках), але такий, що становить не менше 60 відсотків. Якщо за результатами цієї перевірки конкурсна робота не відповідатиме встановленому показнику оригінальності, вона не допускається до участі у Конкурсі.

3. ПОРЯДОК ПОДАННЯ КОНКУРСНИХ РОБІТ І ВИМОГИ ДО НИХ

3.1. На Конкурсе подаються індивідуально підготовлені (співавторство не допускається), неопубліковані, не подані для публікації та якісні наукові роботи здобувачів вищої освіти і молодих учених, що стосуються проблематики у межах загальної теми Конкурсу. Подані на Конкурсе наукові роботи не повинні мати нагород Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, органів державної влади, інших конкурсів.

3.2. Конкурсна наукова робота повинна бути виконана на актуальну тему, бути пошуковою за своїм характером, містити глибоке наукове дослідження та практико-орієнтовані висновки і пропозиції, бути грамотно написаною, акуратно оформленою.

3.3. Конкурсна наукова робота має відповідати вимогам академічної доброчесності.

3.4. **Конкурсні наукові роботи здобувачів вищої освіти та молодих учених оформлюються відповідно до таких вимог:**

3.4.1. Технічні вимоги

- Загальний обсяг наукової роботи: 5-10 сторінок, включаючи таблиці, рисунки та список використаних джерел, при форматі сторінки А4 (297×210 мм);
- поля: верх, низ – 20 мм, праве – 10 мм, ліве – 25 мм;
- шрифт: Times New Roman, кегель – 14;
- міжрядковий інтервал: 1,5, стиль: Normal;
- абзацний відступ: 1,25 см (не допускається створення абзацного відступу за допомогою клавіші Tab і знаків пропуску);
- текст вирівнюється по ширині;
- перший рядок (шрифт напівжирний курсив, вирівняний по правому боку): ім'я та прізвище автора;
- другий рядок (шрифт курсив, вирівняний по правому боку): а) для здобувачів вищої освіти: курс навчання, факультет або інститут, спеціальність, заклад вищої освіти; б) для аспірантів: кафедра, факультет (інститут, відділ), галузь знань, заклад вищої освіти або наукова установа; в) для молодих учених: науковий ступінь, учене звання, посада, заклад вищої освіти або наукова установа;
- наступний абзац – (шрифт напівжирний всі прописні літери, вирівняний по центру) назва конкурсної роботи;
- наукова робота обов'язково має містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей, отриманих іншими особами. Посилання на використані джерела необхідно робити по тексту у квадратних дужках із зазначенням номерів сторінок відповідного джерела. Наприклад: [2, с. 234] або [4, с. 35; 8, с. 234];
- формат тексту роботи: Word;
- таблиці та рисунки, що ілюструватимуть матеріали досліджень та становитимуть частину наукової роботи, подаються в форматах Word, Excel або як векторні зображення;
- мова роботи – українська.

3.4.2. Вимоги щодо структури

Основний текст конкурсної роботи повинен **обов'язково** містити **5 (п'ять) структурних елементів:**

1. Вступ. Має включати постановку наукової проблеми, окреслення її актуальності та міри її дослідженості, виділення невивчених питань і невирішених проблем, яким присвячується конкурсна робота, ін.

2. Мета дослідження. Має відображати головну ідею наукової роботи, спрямованої на вивчення проблеми, доповнення або поглиблення наявних розробок, виявлення фактів і закономірностей, визначення шляхів розв'язання проблеми.

3. Виклад змісту дослідження. Має висвітлювати основні положення і належне обґрунтування отриманих автором результатів наукового дослідження.

4. Висновок. Має містити основний логічний підсумок (умовивід) автора за результатами дослідження, висновки і рекомендації щодо шляхів розв'язання вивченої проблеми, їх значення для науки і практики та їх суспільна значущість, перспективи подальшої роботи за результатами дослідження.

5. Список використаних джерел. Подається наприкінці конкурсної роботи та оформлюється з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» 2015 року. Посилання на використані джерела необхідно робити по тексту з нумерацією за порядком згадування джерел, у квадратних дужках із зазначенням номерів сторінок відповідного джерела. Наприклад: [3, с. 234] або [2, с. 35; 8, с. 234].

3.5. На конкурсну роботу учасника, який не має наукового ступеня, обов'язково подається рецензія наукового керівника (доктора філософії, кандидата чи доктора наук), підписана та посвідчена в установленому порядку.

3.6. Наукові роботи, подані на Конкурс з порушенням вищенаведених вимог, до участі у Конкурсі не допускаються та знімаються з розгляду. Автори недопущених до участі в Конкурсі робіт не отримують сертифікати учасників.

3.7. До Організаційного комітету Конкурсу подаються:

- заявка (додаток №1) щодо участі в Конкурсі (у форматі Word). У заявці слід вказати прізвище, ім'я та по-батькові конкурсанта; дату народження; назву закладу вищої освіти або наукової установи; статус конкурсанта (студент, аспірант, ін. або молодий учений), факультет/інститут або кафедра/відділ; науковий ступінь та вчене звання (для молодих учених); назву конкурсної роботи; назву пріоритетного напрямку дослідження; прізвище, ім'я та по-батькові, науковий ступінь і вчене звання, посада наукового керівника (для здобувачів вищої освіти); контактний телефон конкурсанта, його ел. адресу та поштову адресу для листування; контактний телефон та ел. адреса наукового керівника; дату подання (відправлення) конкурсної роботи.

- конкурсна робота, виконана з дотриманням встановлених вимог;

- сканована копія рецензії наукового керівника, що оформлена належним чином, підписана та посвідчена у встановленому порядку (для здобувачів вищої освіти).

Офіційна електронна адреса Організаційного Конкурсу:
Contest.BHR.2023@gmail.com

3.8. Кожен учасник Конкурсу може подати не більше 1 (однієї) наукової роботи.

3.9. При поданні наукової роботи на Конкурс учасники погоджуються на обробку відповідної інформації, в тому числі їхніх персональних даних, визнають результати Конкурсу.

3.10. Усі наукові роботи, які беруть участь у Конкурсі, не повертаються їх авторам, рецензії на них не видаються.

4. ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРСНИХ РОБІТ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ, ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

4.1. Оцінювання наукових робіт здійснюється Конкурсною комісією.

4.2. До складу Конкурсної комісії з оцінювання наукових робіт можуть входити провідні науковці, науково-педагогічні працівники, державні службовці, представники приватних компаній, міжнародні експерти та інші фахівці, громадські діячі, які мають відповідні кваліфікацію та знання у сфері, окресленої загальною тематикою Конкурсу.

4.3. Персональний склад Конкурсної комісії затверджується Організаційним комітетом Конкурсу.

4.4. Конкурсна комісія у своїй діяльності керується цим Положенням та Регламентом роботи Конкурсної комісії, що затверджується Організаційним комітетом.

4.5. Участь у роботі Конкурсної комісії здійснюється на громадських засадах.

4.6. Члени Конкурсної комісії здійснюють «сліпе» оцінювання наукових робіт, які Організаційним комітетом Конкурсу попередньо перевірено на академічну доброчесність, зареєстровано, зашифровано та направлено на їхні персональні адреси.

4.7. Кожну наукову роботу незалежно оцінюватимуть 3 (три) члени Конкурсної комісії.

4.8. У разі, якщо до члена Конкурсної комісії на оцінювання надійшла конкурсна робота, науковим керівником якої він є, або якщо він надав рецензію щодо цієї конкурсної роботи, або якщо він має певний конфлікт, він не має права оцінювати цю роботу.

Про такий випадок член Конкурсної комісії повинен негайно письмово повідомити Організаційний комітет і повернути конкурсну роботу до Організаційного комітету, що зобов'язаний перенаправити її до іншого члена Конкурсної комісії.

4.9. Конкурсні роботи оцінюються за наступними критеріями:

1) відповідність заявленої назви конкурсної роботи її суті;

2) актуальність наукового дослідження, його суспільна та практична значущість;

3) дотримання вимог щодо оформлення та структури наукової роботи, визначених пп. 3.4.1. та 3.4.2. цього Положення;

4) якість наукового дослідження (логіка, ясність та грамотність викладення матеріалу, повнота розкриття теми, високий рівень володіння інформацією про сучасні наукові розробки та відповідну нормативно-правову базу в межах обраної теми);

5) наукова новизна (інноваційність включно) здобутих результатів;

6) практична цінність запропонованих висновків, рекомендацій і пропозицій з погляду доцільності і можливості їх впровадження у роботу органів центральної та місцевої влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, закладів вищої освіти і наукових установ, інститутів громадянського суспільства, ін.

4.10. Конкурсні роботи оцінюватимуться відповідно до встановлених критеріїв та за особистим переконанням членів Конкурсної комісії за шкалою від 1 до 10 балів за кожним критерієм.

Максимальна кількість балів за результатами оцінювання складає **60 балів**.

Член Конкурсної комісії може надати додаткові письмові коментарі щодо оцінюваної роботи, які зазначаються ним у відомості щодо результатів оцінювання. Відповідні коментарі обов'язково оголошуються на засіданні Конкурсної комісії.

4.11. На підставі оцінювання, здійсненого членами Конкурсної комісії, Організаційний комітет Конкурсу вираховує середній бал щодо кожної конкурсної роботи і встановлює рейтинговий показник, згідно з яким визначається рейтинг оцінених конкурсних робіт і переможці Конкурсу за **номінаціями «Кращі наукові роботи здобувачів вищої освіти» та «Кращі наукові роботи молодих учених»**.

Також за пропозицією Організаційного комітету та рішенням Конкурсної комісії можуть бути визначені додаткові номінації для відзначення авторів успішних наукових робіт.

4.12. Переможці Конкурсу нагороджуються дипломами 1-го, 2-го та 3-го ступенів за кожною номінацією та заохочувальними сувенірами від співорганізаторів і партнерів з проведення Конкурсу.

4.13. У разі, коли однаковий рейтинговий показник мають декілька робіт, які претендують на відзначення дипломами 1-го, 2-го та 3-го ступенів, за пропозицією Організаційного комітету, Конкурсна комісія може присудити декілька 1-х, 2-х та 3-х місць за кожною окремою номінацією.

4.14. За рішенням Організаційного комітету Конкурсу, його організаторів і партнерів учасники Конкурсу можуть нагороджуватися й іншими видами відзнак і заохочень.

4.15. Результати Конкурсу є остаточними та не підлягають оскарженню.

4.16. Інформація про хід та результати Конкурсу розміщується на офіційних веб-сайтах Інституту (<http://www.iepd.kiev.ua/>) та Уповноваженого (<https://www.ombudsman.gov.ua/>), а також на їх Фейсбук сторінках.

4.17. Наукові роботи переможців Конкурсу будуть опубліковані у спеціальному збірнику матеріалів за результатами Конкурсу. За рішенням Конкурсної комісії можуть бути опубліковані також й інші конкурсні роботи, які набрали значну кількість балів і мають вагомі наукові та практичні результати.

4.18. Збірник матеріалів за результатами Конкурсу буде поширено серед переможців та учасників Конкурсу, закладів вищої освіти і наукових установ, провідних бібліотечних закладів, а також направлені до відповідних органів державної влади парламентського, урядового і місцевого рівнів, органів судової влади, суб'єктів господарювання, організацій громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін для їх використання у практичній діяльності, зокрема, для реалізації Плану відновлення України, Національної стратегії в сфері прав людини і підготовки плану заходів щодо забезпечення дотримання прав людини у сфері господарювання, Національної економічної стратегії, розроблення майбутньої Української доктрини, вдосконалення відповідних галузевих політик і законодавства.

ЗАЯВКА

на участь у III-му Всеукраїнському конкурсі наукових робіт здобувачів вищої освіти та молодих учених «БІЗНЕС І ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ І ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ» з нагоди 75-річчя Загальної декларації прав людини

Прізвище, ім'я, та по-батькові конкурсанта	
Дата народження	
Назва закладу вищої освіти або наукової установи	
Статус конкурсанта (студент, аспірант, ін. або молодий учений), факультет/інститут або кафедра/відділ	
Науковий ступінь та вчене звання конкурсанта (для молодих учених)	
Назва конкурсної роботи	
Назва пріоритетного напрямку дослідження	
Прізвище, ім'я та по-батькові, науковий ступінь і вчене звання, посада наукового керівника (для здобувачів вищої освіти)	
Контактний телефон та ел. адреса конкурсанта	
Контактний телефон та ел. адреса наукового керівника (для здобувачів вищої освіти)	
Поштова адреса конкурсанта для листування (можливо – адреса відділення Нової пошти)	
Дата подання (відправлення) конкурсної роботи	

(Заявка подається до Оргкомітету Конкурсу тільки у форматі WORD)